

Література

1. Кодекс Законів про працю від 10.12.1971 р. Редакція від 24.02.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
2. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. № 505 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/50>
3. Трудовий кодекс України. Проект (доопрацьований реєстр. № 1658) вноситься народними депутатами України Гройсманом В. Б., Денісовою Л. Л., Папієвим М. М. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/project/740.html>
4. Денисевич А. Ю. Основні проблеми законодавчого забезпечення права працівника на відпочинок / А. Ю. Денисевич // Митна справа. – 2014. – № 4 (94), частина 2. – С. 214–218.
5. Іншин М. І. Загальнотеоретичний аналіз часу відпочинку працівників в Україні / М. І. Іншин // Науковий вісник ХДУ. – Вип. 3. – Т. 2. – Херсон. – 2014. – С. 34-36.
6. Дмитрієва К. І. Правове регулювання часу відпочинку за проектом трудового кодексу України / К. І. Дмитрієва // Актуальні проблеми держави і права. – С. 326-330.

УДК 34.08

Тарадуда Ю. О., студентка,
Юридичний факультет,
Донецький національний університет, м. Вінниця
Науковий керівник: Оніщенко О. В., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ НАГЛЯДУ І КОНТРОЛЮ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ

Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю є важливим інститутом галузі трудового права, а також одним із способів захисту прав працюючих.

Актуальність обраної теми обумовлена проблемами правового регулювання сфери державного нагляду і контролю за додержанням трудового законодавства. Зокрема, наявності колізії між ратифікованими Конвенціями Міжнародної організації праці: № 81 «Про інспекцію праці у промисловості та торгівлі» [1] і № 129 «Про інспекцію праці у сільському господарстві» [2] та окремими положеннями національного законодавства, а також обмеженням процедури проведення перевірок Державною інспекцією України з питань праці.

Відповідно до ст. 43 Конституції України держава створює умови для здійснення громадянами права на працю. Нагляд і контроль за

додержанням законодавства про працю є важливими способами захисту трудових прав працівників і роботодавців, гарантією забезпечення законності в трудових відносинах [1; 2, с. 469].

Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю є особливою правозастосувальною діяльністю спеціально уповноважених органів, спрямованою на захист трудових прав людини [3, с. 696].

Що ж до співвідношення понять «нагляд» і «контроль», то в науці немає єдності думок із цього приводу. Деякі вчені розмежовують ці поняття. Наприклад, на думку В. К. Колпакова, контроль є одним з найбільш поширених і дієвих засобів забезпечення законності. Його сутність полягає в тому, що суб'єкт контролю здійснює перевірку та облік того, як контрольований об'єкт виконує покладені на нього завдання і реалізує свої функції. Нагляд – це здійснення спеціальними державними структурами цільового спостереження за дотриманням виконавчо-розпорядчими органами, підприємствами, установами і організаціями та громадянами правил, передбачених нормативними актами. На переконання Ю. П. Битяка, контроль є складовою частиною управління, що забезпечує систематичну перевірку виконання Конституції, законів України, інших нормативних актів, додержання дисципліни і правопорядку та полягає у втручанні контрольних органів в оперативну діяльність підконтрольних органів, даванні їм обов'язкових для виконання вказівок, припиненні, зміні чи скасуванні актів управління, вжитті заходів примусу щодо підконтрольних органів; нагляд же має на меті виявлення і попередження правопорушень, усунення їхніх наслідків і притягнення винних до відповідальності, без права втручатися в оперативну та господарську діяльність піднаглядних об'єктів, зміні чи скасування актів управління.

На думку О. Середи, ці дві правові категорії все ж таки слід розмежовувати, оскільки нагляд має зовнішню спрямованість на об'єкти інших систем, а контроль може здійснюватись і всередині системи.

У чинному законодавстві терміни «нагляд» і «контроль» у більшості випадків вживаються у поєднанні. Дане явище впливає навіть із самої назви Законів України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 р., «Про особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності щодо фізичних осіб – підприємців та юридичних осіб, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності» від 23.02.2012 р. [4, с. 228].

Варто зазначити, що нагляд і контроль – це різні форми перевіркової діяльності уповноважених на те певних державних або громадських органів. Нагляд – це здійснення спеціальними державними структурами цільового спостереження за додержанням виконавчо-розпорядчими органами, підприємствами, установами й організаціями та громадянами

правил, передбачених нормативними актами. Контроль є найбільш поширеним і дійовим засобом забезпечення законності. Його сутність полягає в тому, що суб'єкт контролю здійснює облік і перевірку того, як контрольований об'єкт виконує покладені на нього завдання і реалізує свої функції.

Стосовно співвідношення цих двох понять у науці немає єдиної точки зору, однак основні розходження полягають у компетенції, функціях і методах виявлення і реагування на порушення органів, що здійснюють наглядову і контрольну діяльність. Щодо поняття нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю то, це є особлива правозастосувальна діяльність спеціально уповноважених органів, спрямована на захист трудових прав людини.

Література

1. Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі: Закон України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 1. – Ст. 11.

2. Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві: Закон України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 1. – Ст. 12.

3. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

4. Серета О. Поняття і сутність нагляду та контролю за дотриманням трудового законодавства / О. Серета // Публічне право. – 2012. – № 4 (8). – С. 227-231.

5. Попович Є. М. Нагляд і контроль за дотриманням трудового законодавства України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.05 / Є. М. Попович. – Х., 2003. – 21 с.

УДК 347.4

Тодчук В. В., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зеленова М. О., асистент

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У СФЕРІ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ

Ще у недалекому минулому, громадянам України здавалося, що банківський кредит є рішенням від усіх бід та надійним джерелом зростання власного добробуту. В кредит купували квартири, машини,